

PŘÍNOSNÉ PŘINÁŠENÍ

jáhen Zdeněk Drška

Minule jsme si, vážení a milí, snad udělali trochu jasněji v tom, jak říkáme které části mše svaté, zvláště pak co se přípravy darů a průvodu s nimi týče. Dnes se tedy zkusíme podívat podrobněji, co tato etapa na cestě eucharistického slavení vlastně znamená a obsahuje.

Mluvíme tedy o přípravě darů, chleba a vína. Obvykle je přinášíme k oltáři navíc s vodou. Je to prastarý zvyk – v dobách Kristových, v dobách prvních křesťanů bylo totiž zvykem pít víno zásadně s trochou vody. Neředit víno pili jen opilci a barbaři.

Nemusíme ovšem přinášet jen tyto dary. V křesťanském starověku bylo vcelku běžné s chlebem a vínem donést také jiné věci, zvláště k jídlu – z nich se rozdělovalo těm, kdo neměli co jíst, a také něco pro biskupa či kněze, který byl odkázán na příspěvky od účastníků bohoslužby. Proto lze i dnes – a liturgické knihy to výslovně povolují – přinášet i jiné příspěvky, nejen peněžité, na potřeby církve a lidí v nouzi.

Když ovšem mluvíme o penězích: pánové, sbírka není nejdůležitější část bohoslužby! Snažte se proto, prosím, vybírat příspěvky rychle a nenápadně. A zamyslete se i nad svými hlasovými projevy. Když se do uctivého ticha nebo naopak do společného zpěvu opakovaně zařezává nepřeslechnuté monotónní „z'plat' Pámbu... z'plat' Pámbu... z'plat' Pámbu...“, jde veškerá snaha o důstojné slavení do kytek. A dodávám, že když vidím ministranty či jiné osoby bezostyšně vybírat během eucharistické modlitby, probouzejí se ve mně (a nejen ve mně) násilnické sklony.

CO VŠECHNO PŘINÁŠÍME?

Velice pěkně to vystihuje jedna píseň, kde se k průvodu s dary zpívá: „Neseme starost otce farní obce... neseme všechny prosby našich bratří...“ Zkusme si právě v tu chvíli, kdy přinášíme dary chleba a vína, představit, že spolu s nimi vkládáme na oltář k promě-

nění všechno to, co nám leží na srdci, co nám svěřili naši blízcí s prosbou o modlitbu, co nás tíží, s čím si nevíme rady a s čím potřebujeme pomoci. A zkusme si představit, že takto přinášíme Bohu k proměnění sami sebe. Takto můžeme naplnit slova sv. Pavla, který nás vybízí: „Přinášejte sami sebe v obět' živou, svatou a Bohu milou.“ (Řím 12, 1)

Opakují: „přinášíme“ – a to by mělo být chápáno doslova. Bohoslužebný řád předpokládá, že se bude jednat o skutečný průvod – latinský text používá výraz processio, tedy „procesí“, „průvod“. Také zde si můžeme uvědomit, co církev ve skutečnosti je: Boží lid putující do Božího království skrze Toho, který řekl „já jsem cesta, pravda a život“.

A když říkám průvod, myslím tím opravdu průvod. Praxe obvyklá v mnoha farnostech je totiž naprosto zoufalá: Jediná (!) hostie leží již předem připravena na pateně na kálchu. Veškerá příprava darů se omezí na podání konvičky s vínem z nedalekého abaku, nebo dokonce z okraje oltáře. Tohle když vidím, trpím.

A také bych se přimlouval, aby se v průvodu přinášel dostatek hostií. Mělo by být zcela běžné – přinejmenším v neděli – aby všichni, kdo přicházejí k přijímání, mohli přijímat eucharistický chléb proměněný právě při této slavnosti. Koncil tuto praxi nazývá „dokonalejší účastí na mši“.

A nemyslete si, pánové, že přinášení darů je otázka jen dvou, nanejvýš tří „vyvolených“ jedinců! Ti totiž pouze reprezentují shromážděný Boží lid, který dává svou aktivní účast najevo společným zpěvem. A tento zpěv je žádoucí a žádaný, i když se průvod s dary nekoná. Také tím vyjadřujeme, že slavení eucharistie je dílem celé církve.

KADIDLO VÍTANO!

Použití kadidla, poté co byly dary položeny na oltář, je velmi výmluvné. Všimněte si, že v této části bohoslužby se okuňuje nejen oltář jako na počátku, ale také hlavní celebrant, ostatní kněží a celý shromážděný lid. Kněz je okuňován, jak říká misál, kvůli posvátné službě a lid kvůli důstojnosti přijatému ve křtu.

Dovolím si jednu praktickou poznámku: při okuňování držte kadidelnici na co nejkratší vzdálenost. Čím delší volná část řetízku, tím horší ovladatelnost kadidelnice – a tím větší riziko pro kněžské zuby. Někdy to skoro vypadá, že by měl mít ministrant s kadidelnicí zbrojní pas...

Už jsme si několikrát říkali, že jsme se křtem stali účastníky Kristova kněžství. Hovořili jsme vícekrát o takzvaném „všeobecném, univerzálním kněžství“. Však o něm píše už sv. Petr: „Vy jste rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid patřící Bohu jako vlastnictví.“ (1 Petr 2, 9)

Toto všeobecné kněžství pokřtěných je při okuňování lidu výslovně zdůrazněno. Je to celé shromáždění, které se mocí svého všeobecného kněžství podílí na jediné oběti církve, kterou je obět' Kristova. Jak říká misál, naše duchovní obět' se dokonává a naplňuje službou kněží ve spojení s obětí Krista, jediného prostředníka.

Tuto jednotu Božího lidu – kněze i laiků – podtrhuje i výzva k modlitbě nad dary, v níž se všichni mají spojit s modlitbou kněze. V této výzvě kněz hovoří o „mé i vaší oběti“. Naše odpověď pak vystihuje smysl veškerého liturgického slavení: Boží sláva a spása světa. Kéž tedy k tomu přispěje i naše příprava darů – kéž je pro nás toto přinášení přínosné.

Foto: Roman Albrecht - clovekavira.cz

Kája Brdskej

Podle životních osudů Karla Kahouna.
Z cyklu "Muži určení k likvidaci".
Autor: czina

díl 2.

Na konci války, v květnu 1945, přijeli do Horažďovic američtí vojáci. Postavili na školním dvorku polní kuchyni a kdo chtěl, mohl se přijít zadarmo najíst.

Pak přišla sovětská Rudá armáda. Myslel jsem, že budou jako američani, jenom lepší, protože to budou bratři Slovani. Ale bylo to, jako přijít od vysokoškoláků do chudinské čtvrti. Od američanů jsme dostali tábornické vybavení. Byla to skvělá výstroj. Ani o dvacet let později, na vojně, jsme neměli takovou dobrou výstroj, jako američani v roce 1945.

Za války jsme byli se sestrou pořád nemocní. Ale skauting nás vyléčil. Byli jsme pořád v přírodě, všechno jsme si dělali sami... Stihli jsme jet na čtyři letní tábory, než skauting komunisté v roce 1950 zakázali. I po zákazu jsme se ale scházeli dál. Organizace se zrušit dá, ale přátelství, to zůstává. Lidí, kteří se s námi scházeli, někdy ani netušili, že to tvrdé jádro jsou skauti. A ty, které vyhodili ze Skauta i ze Sokola, protože to byli ochlastové a neukáznění kluci, ti pak založili Svaz socialistické mládeže.